

**AJUNTAMENT
D'ESPARREGUERA**

Procés de Pressupostos Participatius d'Esparreguera 20-21

Valoració de l'experiència

Ajuntament d'Esparreguera

27 de Juliol de 2020

Índex

1. Presentació.....	3
2. Algunes dades	4
3. Valoració de les persones que han respost el qüestionari	5
4. Valoració dels membres de la Comissió Tècnica.....	11

1. Presentació

Aquest document recull la valoració del procés de Pressupostos Participatius d'Esparreguera 20-21 realitzada per la Comissió Tècnica (d'ara en endavant CT) . Tot i això, el document recull en la seva part inicial algunes dades de l'edició de 2018 del mateix procés participatiu, per tenir presents elements quantitius dins de la valoració. Així mateix, en l'edició d'enguany s'ha realitzat un qüestionari a les persones que han participat en el procés, les respostes de les quals s'inclouen en aquest document.

Aquesta valoració es realitza amb la voluntat d'identificar aprenentatges i possibles millores a introduir en les següents edicions, i per tant, s'emmarca en aquesta voluntat de millora continua i de construcció d'un model propi de pressupostos participatius d'Esparreguera.

Els elements que s'han analitzant fan referència tant a la participació de la ciutadania, com a aspectes més metodològics i organitzatius del procés, recollint elements com la comunicació i la coordinació interna municipal, tenint molt present que la transversalitat dels pressupostos participatius obliga a una implicació directe de molts serveis municipals.

La valoració interna del procés es va realitzar convocant a les persones que formen part de la CT a una reunió virtual el dia 8 de juliol, de 12:00 a 13:30 hores.

En aquesta ocasió el procés s'ha vist afectat i condicionat per la situació generada per la Covid-19, element que s'ha tingut en compte i valorat durant el procés.

En el desenvolupament del procés de Pressupostos Participatius 20-21, s'han realitzat quatre reunions de la CT. Les trobades s'han realitzat, per les circumstancia derivades del Covid-19, inicialment de manera presencial i posteriorment de manera digital. La primera d'elles va ser la de presentació de la CT, i les tres darreres van ser, per aquest ordre, la de revisió de propostes, la de revisió d'esmenes i finalment la d'avaluació del procés.

A continuació es presenten les respostes de les persones que van contestar a l'enquesta de valoració del procés, i les aportacions qualitatives dels membres de la CT assistents a la sessió.

2. Algunes dades

Un primer element que hem de tenir present a l'hora de realitzar la valoració són les dades del procés, en aquest sentit, també és interessant mostrar les dades del procés de pressupostos participatius d'aquest any 2020 en comparació a les dades obtingudes en el procés de pressupostos participatius del 2018.

Dades Generals:
Pressupostos Participatius 2018 – Pressupostos Participatius 2020-2021

Dades 2020 en comparació a les dades del 2018	2018	2020	Variació
Propostes rebudes	107	104	- 2,88 %
Projectes acceptats	30	48	+ 60 %
Persones participants	483	662	+ 37,06 %

Dades relatives a la Fase "Revisió d'esmenes" :
(Pressupostos Participatius 2020-2021)

- 6 esmenes requerides.
- 5 esmenes presentades.
- 5 esmenes acceptades. (Una parcialment acceptada).

Resum del gràfic "Dades Generals":

La participació en la fase d'elaboració de propostes ha estat força similar (107 propostes rebudes l'any 2018, per 104 propostes rebudes aquest any 2020).

En relació als projectes acceptats, cal remarcar que a diferència de l'edició de l'any 2018 enguany s'han agrupat menys propostes rebudes. L'any 2018 de 61 propostes admeses es van convertir en 30 projectes acceptats.

Enguany per fer l'agrupació calia que les autores dels projectes admesos hagin donat el seu consentiment positiu, de manera tàcita o expressa, en cas contrari no s'han agrupat. Això ha fet que enguany de 52 propostes admeses, després de l'agrupació, s'hagin convertit en 48 projectes acceptats.

En relació a la fase de votació veiem un increment important, passant de 483 persones participants l'any 2018 a 662 persones participants aquesta edició 2020.

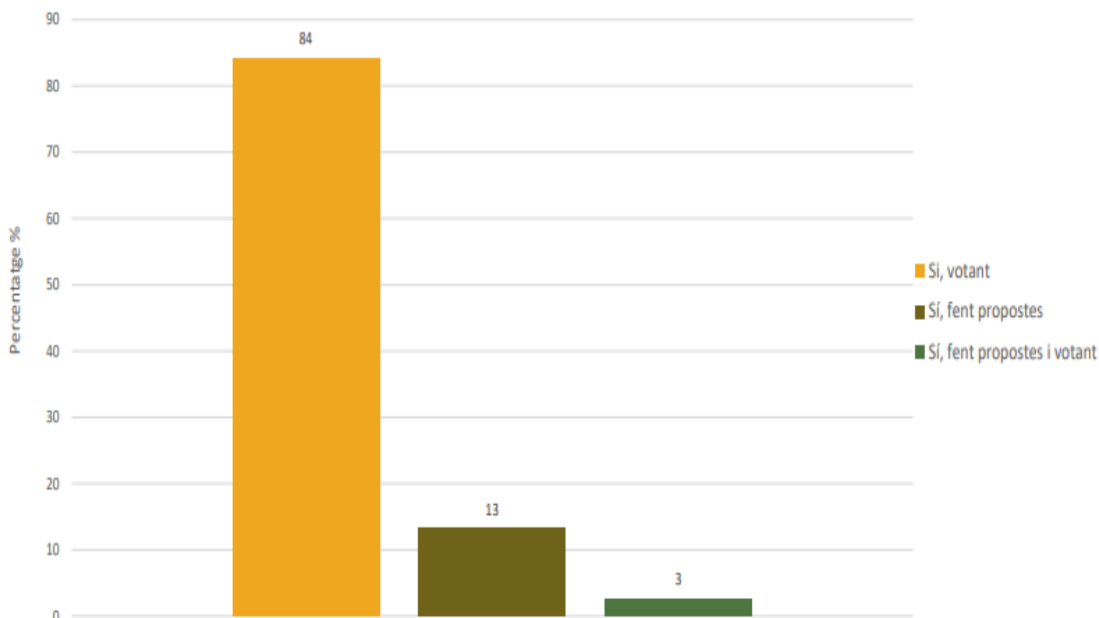
A més, cal destacar en l'edició d'enguany, la incorporació del període d'esmenes, que com veiem aquest any 2020, ha provocat que de les 6 propostes esmenades 5 fossin acceptades.

3. Valoració de les persones que han respost el qüestionari

Aquesta edició dels pressupostos participatius s'ha realitzat un qüestionari de valoració que s'ha enviat a totes les persones participants (fonamentalment), tot i que també el podien respondre altres persones.

El qüestionari el van respondre 38 persones, i les respostes van ser:

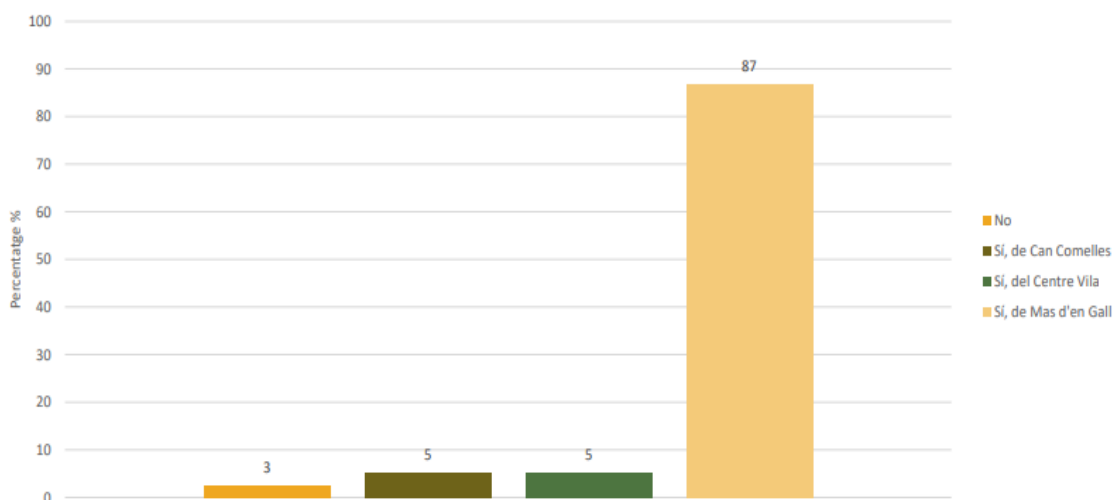
Amb relació a quina fase havien participat del procés en percentatge:

Podem comprovar com un 84%, la gran majoria dels que van respondre el qüestionari només van participar en la fase de votació. Un 13% van participar només en la fase d'elaboració de propostes, i un 3% en les dues fases.

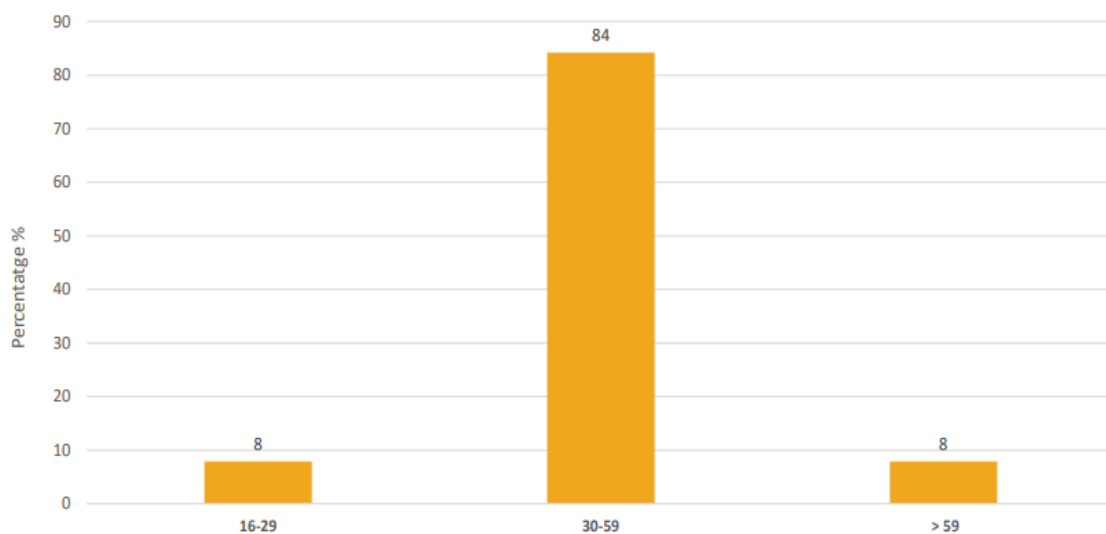
Amb relació a si eren d'Esparreguera i en quina zona vivien en percentatge:

Podem observar com un 87% dels que van respondre el qüestionari eren de Mas d'en Gall, per tant, aquesta zona està molt sobre representada en el qüestionari, i això pot incidir en alguna de les valoracions tenint en compte que una de les propostes que finalment ha sortit elegida per executar-se és de Mas d'en Gall. Un 5% són de Can Comelles, i un 5% del Centre Vila. Mentre que un 3% no són d'Esparreguera, una persona. Recordem que per participar a la fase de presentació o formulació de propostes no cal viure al municipi.

Amb relació a l'edat de les persones que han respost el qüestionari per franges d'edat:

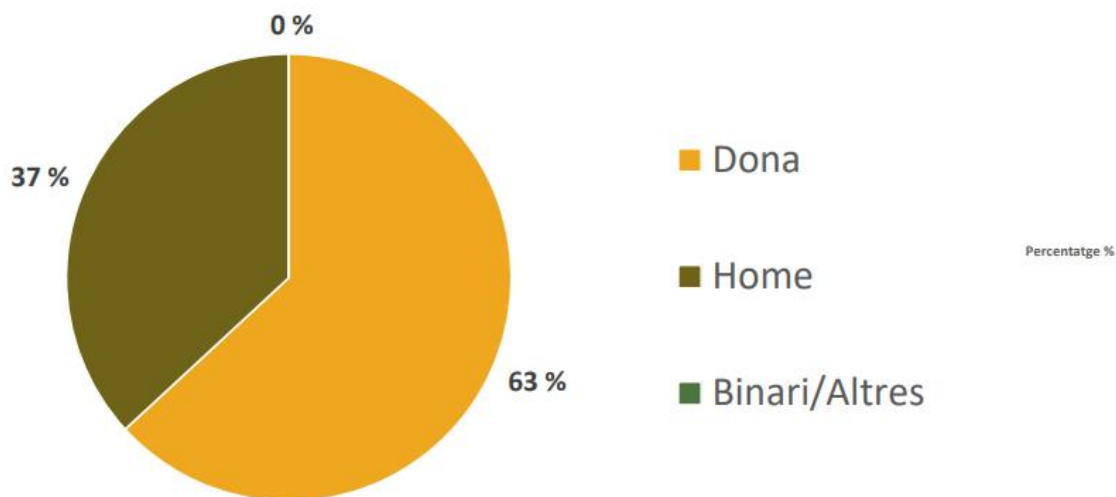
L'edat mitja de les persones enquestades és de 45 anys.

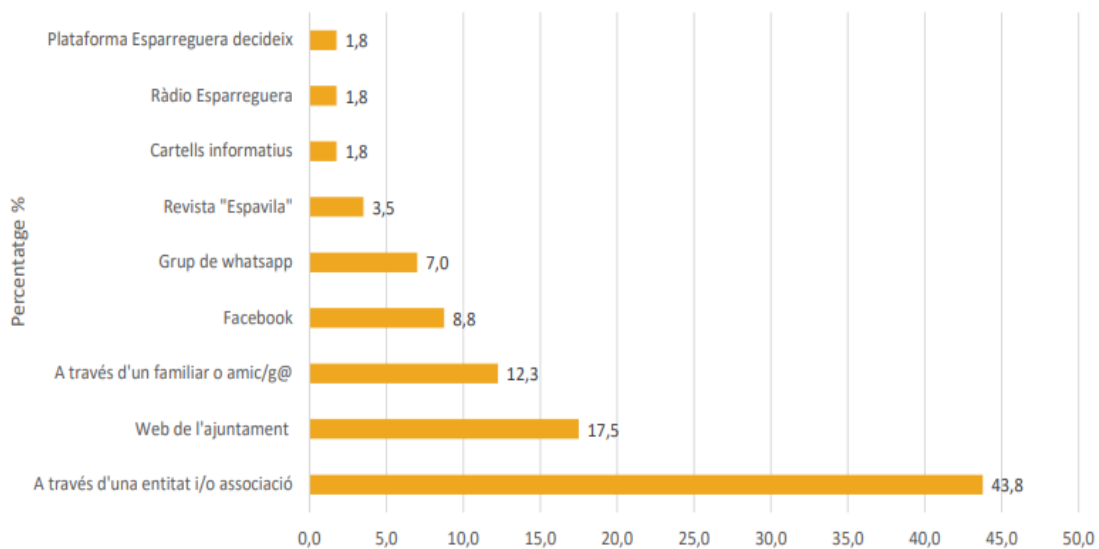
L'edat mitjana de les persones que han respost el qüestionari és de 45 anys. Un 84% tenen entre 30 i 59 anys, un 8% més de 59 anys i un 8% entre 16 i 29 anys.

Amb relació al seu gènere en percentatge

Com podem comprovar el 63% de les persones que han respost el qüestionari eren dones i el 37% eren homes.

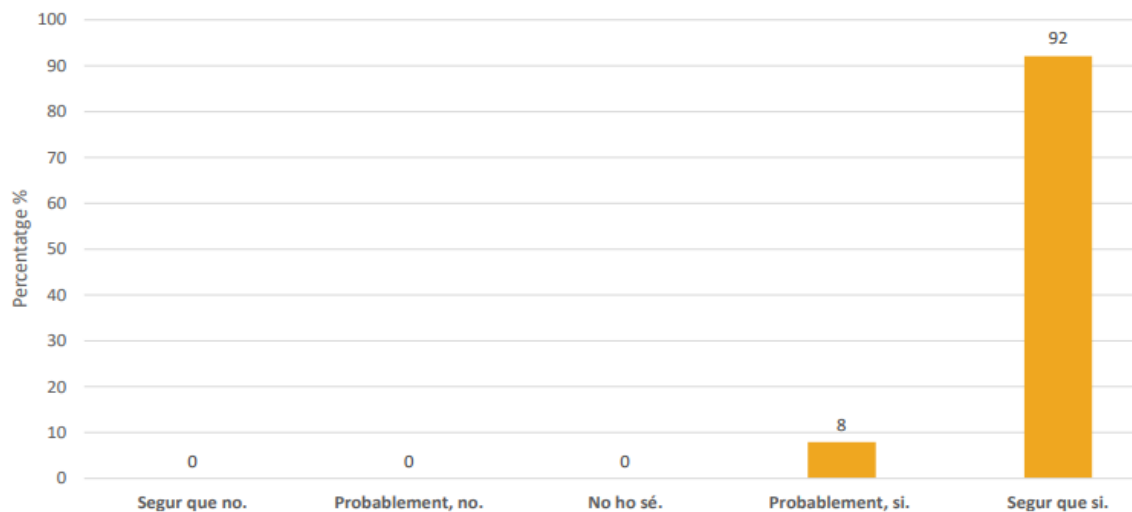
Amb relació al canal per el que s'han assabentat del procés de pressupostos

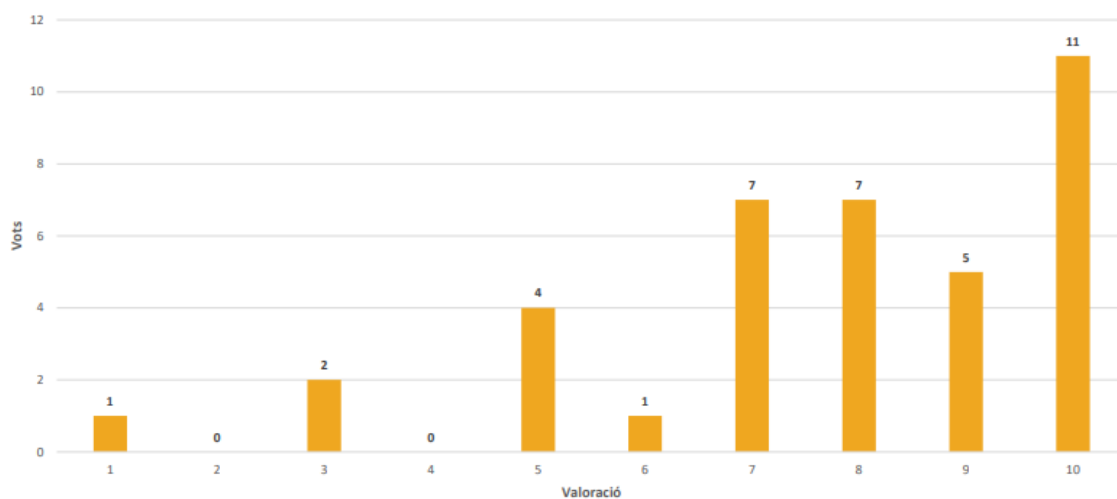
Observem com un 43,8% s'han assabentat del procés per una entitat, un 17,5% per la web municipal, un 12,3% per un amic o familiar, un 8,8% per Facebook, i un 7% per grups de Whatsapp.

Amb relació a si tornarien a participar en una propera edició del procés de pressupostos participatius

El 92% han contestat que sí que segur que tornarien a participar, i un 8% que probablement sí. Aquesta dada és molt important perquè reflecteix l'interès en el procés, i per tant, és una dada molt positiva. Si bé, cal tenir present el propi biaix que suposa quines persones estan motivades a respondre el qüestionari i quines no.

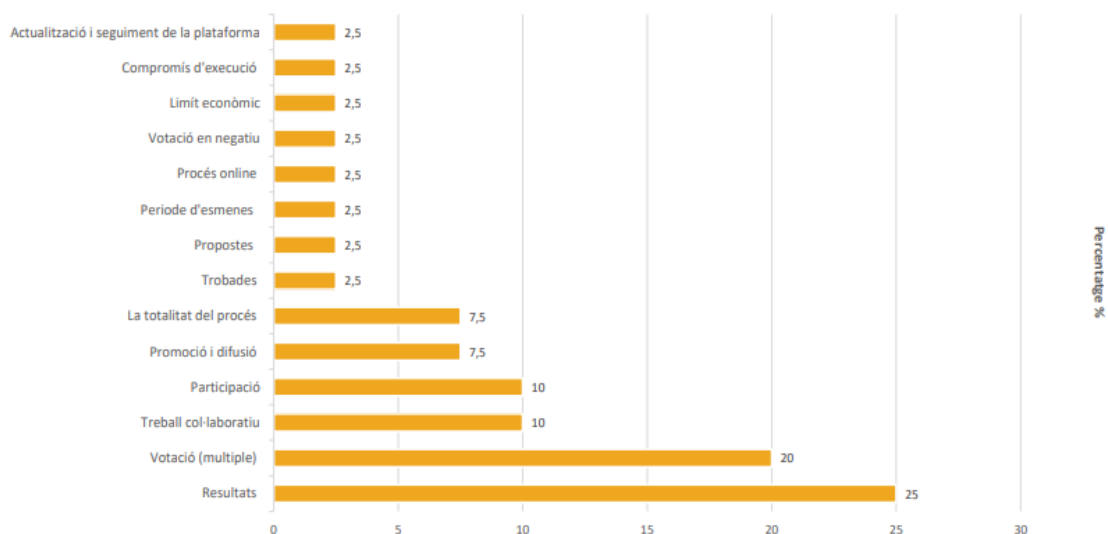
Amb relació a la valoració general del procés

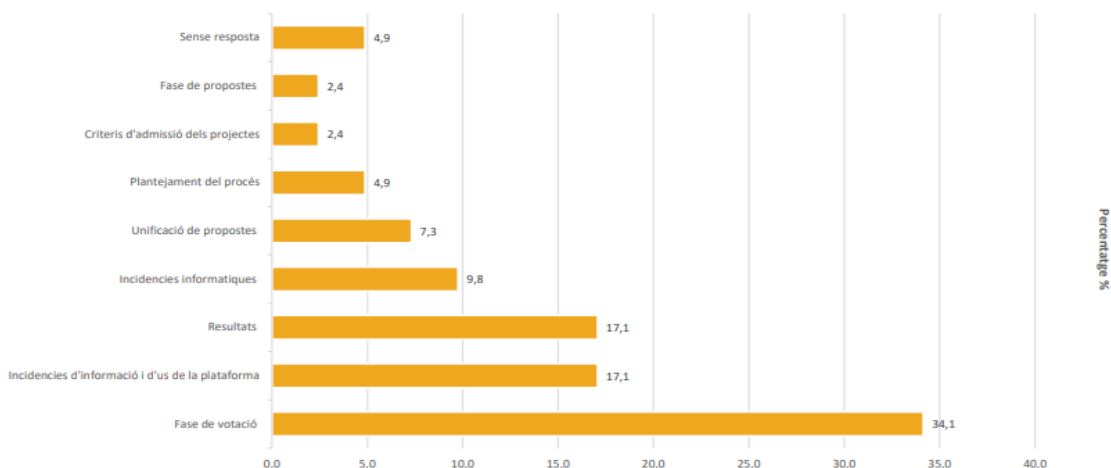
La valoració general mitjana del procés és de 8. Però com podem observar en el gràfic la distribució és força irregular. 11 de les 38 persones han donat la valoració màxima, “10”, 5 han valorat amb un “9” sobre 10 el procés, 7 persones han valorat el procés amb un “8”, i 7 ho han fet amb un “7”. Per la franja baixa, 1 persona l’ha valorat amb un “1”, i 2 persones amb un “3”.

Amb relació a quin aspecte valoren més positivament

Com podem comprovar, de les persones que van respondre el qüestionari de valoració del procés de pressupostos participatius l'element el que més persones van destacar, un 25% és el resultat. Un 20% van destacar la votació de les propostes. Un 10% el treball col·laboratiu, i la participació de la ciutadania, un 7,5% la promoció i difusió del procés, i un 7,5% també la totalitat del procés. La resta d'elements, només representen un 2,5%.

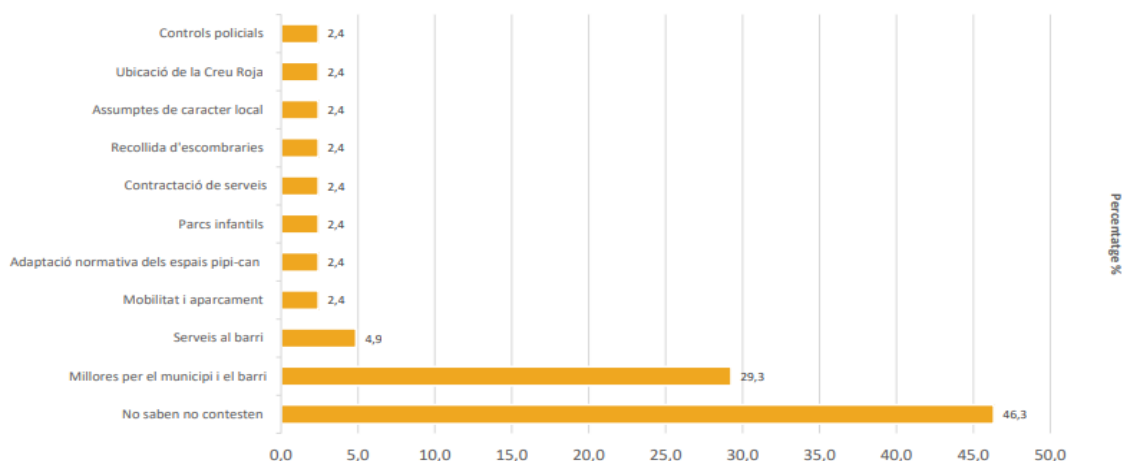
Amb relació a quin aspecte caldria millorar

Com podem observar, els elements sobre els que més caldria millorar, sorprèn que coincideixen força amb els que es valoraven més positivament, això posa de manifest una certa “polarització”, probablement vinculada al resultat final de les votacions. Així tot i ser força ben valorat per un percentatge important de persones (la fase de votació, amb un 20%) també és el que més caldria millorar segons un altre gruix important de persones, un 34,1%. I de la mateixa manera, si un 25% el que millor valorava eren els resultats, un 17,1% també consideren que el que més caldria millorar són els resultats. Així mateix, destaca de manera especial, un 17,1% les incidències d’informació i ús de la plataforma, i les incidències informàtiques, un 9,8%.

Amb relació a si caldria promoure més processos participatius

Com podem observar les persones que han respost no contesten sobre quins processos participatius es podrien impulsar o responen de manera genèrica.

Amb relació als resultats generals de l'enquesta en línia

(realitzada entre el 9 de juny i el 21 de juny)

- ✓ La totalitat de les persones enquestades han participat als Pressupostos Participatius 2020-2021. **(100%)**
- ✓ La majoria d'elles han participat en la fase de votació. **(84%)**
- ✓ Majoritàriament son del Barri de Mas d'en Gall. **(87%)**
- ✓ L'edat mitja dels participants és de 45 anys.
- ✓ Més alta participació de dones en el procés. **(63%)**
- ✓ El canal de difusió més utilitzat és el de "Entitats i/o associacions". **(43,8%)**
- ✓ La majoria dels enquestats estan segurs de tornar a participar als propers Pressupostos Participatius. **(92%)**
- ✓ La puntuació mitja dels Pressupostos Participatius 2020-2021 és de "8".
- ✓ L'aspecte positiu més valorat ha estat el "Resultat". **(25%)**
- ✓ Les persones enquestades consideren que l'aspecte a millorar és la "Fase de votació". **(34,1%)**.
- ✓ Quasi la meitat de persones enquestades no indiquen quin contingut hauria de tenir una consulta perquè els hi resulti atractiva. El **29,3%** considera que s'haurien de prioritzar consultes sobre la millora del municipi i/o del barri.

4. Valoració dels membres de la Comissió Tècnica

Finalment, els membres de la Comissió Tècnica que van assistir a la reunió de valoració van assenyalar un seguit de reflexions amb relació al procés de pressupostos participatius 2020. Les persones assistents van ser:

- Núria (Secretaria)
- Josep Maria (Planificació)
- Sergi (Urbanisme)
- Gala (Serveis a les Persones)
- Cristóbal (Comunicació)
- Dolors (Oficina d'Atenció a la Ciutadania)

Les aportacions s'han ordenat en diferents ítems:

- **Valoració general del procés:**

Es valora molt positivament el desenvolupament del projecte de pressupostos participatius. Es valora que és una bona iniciativa, i es destaca que tot i la situació generada per la Covid-19 és un procés que s'ha pogut tirar endavant i s'ha executat amb èxit. També es valora el fet de tenir l'experiència del 2018 i s'ha notat el fet de tenir un major rodatge.

- **Amb relació a la participació de la ciutadania:**

Augment de la participació

Es valora positivament l'augment de la participació a la fase de votació amb un increment considerable de persones participants.

Campanyes de mobilització ciutadana

Es valora positivament que les persones, col·lectius o entitats es mobilitzin perquè la gent voti alguna proposta. Tot i que com s'assenyala més endavant també hi ha qui posa en qüestió que aquest fet pot provocar que determinades propostes amb entitats o col·lectius concrets tenen més possibilitats que les seves propostes surtin seleccionades

que propostes de grups més minoritaris o territoris amb menys població. Una de les intervencions realitzades exposa que per evitar aquesta situació es podria ocultar els vots que es van produint fins que no finalitzi aquesta fase del procés, als efectes de resoldre el "monopoli" i condicionament del vot en un determinat sentit.

Seguir fent pedagogia respecte la qualitat de les propostes

S'assenyala, que tot i que hi ha propostes força treballades hi ha algunes que encara es realitzen amb poca informació i són poc concretes. Cal seguir reforçant la idea d'anar més enllà de la proposta i demanar un mínim esbós de projecte. Cal intentar incrementar la qualitat de la informació mínima que han de tenir les propostes. En algun cas, alguns serveis han tingut dificultats per dimensionar i verificar les propostes. Es manifesta també la situació de desconeixement pràctic de l'ús de l'eina digital per part de les usuàries i usuaris tant a títol personal com a col·lectiu; posant en valor el fet de realitzar trobades amb la ciutadania (persones i col·lectius) per incrementar l'actual coneixement.

- **Amb relació al procés metodològic:**

Matèria objecte dels pressupostos

S'observa que el fet de limitar els pressupostos participatius només a l'àmbit d'inversions condiciona molt que algunes bones propostes no es puguin posar a votació, com per exemple, la realització d'un procés participatiu. Es valora que seria una millora important poder realitzar propostes més enllà del pressupost d'inversions. Es podrien obrir més propostes vinculades a serveis municipals.

Augment del topall pressupostari per proposta

També es valora positivament el fet d'haver pujat el topall de 40.000€ del 2018 a 100.000€ d'aquest any 2020. Tot i que el 65 % de les propostes acceptades enguany es situen per sota del 50% del llindar (100.000 €) i en canvi l'edició del 2018 el 66% de les propostes acceptades es situaven a la part alta del llindar (40.000 €).

Calendari d'execució

S'observa que els terminis que es van preveure són adequats i que el procés, tot i la situació d'anormalitat provocada per la Covid-19 s'ha pogut desenvolupar com estava previst, malgrat haver-se d'ampliar per pal·liar el primer impacte d'aquesta crisi sobre el procés.

Difusió del procés de pressupostos participatius

Es valora que la difusió del procés és clau per al seu èxit i per això s'ha de seguir reforçant aquesta línia. També es valora que cal posar èmfasi en totes les fases del procés, des de la presentació inicial fins la valoració, de manera significativa en la fase d'esmenes i en la d'avaluació. I cal fer pedagogia del coneixement de l'eina, la plataforma Decidim.Esparreguera.cat. Cal posar-la en valor i explicar el procés amb claredat. La gent dedica poc temps a llegir o a informar-se, i després cal gestionar incidències des d'un telèfon i un correu electrònic, especialment en aquesta ocasió que la COVID-19 ha impossibilitat qualsevol altre mitjà.

Reforç de determinats col·lectius

Es destaca que tot i que estava previst realitzar una sessió amb persones d'altres orígens culturals des del servei responsable es va valorar que l'estratègia actual és incorporar les persones de diferents orígens en les sessions obertes a tothom com a manera de fer *normalitzada*. Per tant, es va descartar aquesta sessió, i només es va fer la sessió amb jovent. Des del servei responsable es valora positivament la participació d'enguany de les Escoles, alhora que també es considera que cal reforçar més la tasca de comunicació i de difusió als instituts del municipi, sobretot amb els cursos de més de 16 anys així com també als altres espais educatius (Centre d'adults, PFI, etc.), i amb el col·lectiu de joves (Joventut-Esports-Cultura).

Preocupació per la bretxa digital i impacte de la COVID-19 en el procés

S'observa que un dels mecanismes per afavorir la participació de tothom, especialment les persones que poden tenir dificultats per utilitzar la plataforma Decidim, la intenció era que l'Oficina d'Atenció a la Ciutadania oferís suport com ho va fer en l'edició del 2018,

però donada la situació d'emergència sanitària al final no ho va poder fer. En tot cas, es valora que cal seguir reforçant i no descuidant les persones que poden tenir més dificultats per la participació en línia, com de fet ha posat de manifest la situació provocada per la COVID-19.

Adhesió i votació

S'observa que pot ser es genera una certa confusió entre les adhesions de la fase d'elaboració de propostes i la votació posterior de les propostes, per això es proposa simplificar el procés només deixant la fase de votació per no confondre a ningú. Es destaca que cal facilitar al màxim la participació de la ciutadania simplificant llenguatge i mecanismes de participació.

"Obligar" a votar més d'una proposta

També es valora molt positivament el fet d'obligar a "consumir part del pressupost" de manera que no només es podia votar una proposta, és a dir, que les persones haguessin de votar més d'una proposta. Això, ha produït un efecte multiplicador en l'emissió de nombre de vots i equilibrador en el repartiment del vot (evitant en part l'acumulació de vots a un únic projecte a raó de la seva major mobilització en la fases de votació).

Preocupació per la mobilització del vot

S'assenyala que preocupa que els col·lectius o entitats que poden mobilitzar a un important nombre de persones tenen més possibilitats de sortir elegides, mentre que les que afecten a un grup reduït de persones ho tenen més difícil.

És a dir, preocupa que el resultat final de la votació depengui únicament de la capacitat de mobilització de les entitats o col·lectius.

En aquest sentit, s'observa, que el fet d'haver de votar més d'una proposta obliga i facilita que surtin seleccionades propostes que pot ser inicialment no són promogudes per un grup molt nombrós de persones. A més, les persones no només voten en clau d'interès o benefici personal, sinó en funció del que consideren oportú.

- **Amb relació a l'organització interna:**

Coordinació tècnica

S'observa que algunes persones de la Comissió Tècnica no van entendre la seva funció durant el procés tot i que la primera reunió de presentació estava destinada, entre d'altres qüestions, a explicar-ho, atès que en la sessió es va presentar l'esborrany de les bases del procés; aquests membres manifesten que en la valoració de les propostes no eren conscients dels seus criteris de cribatge. Per tant, es important reforçar aquest missatge tant en les comunicacions escrites com en les reunions de la Comissió Tècnica.